

Przedmiotowy system oceniania. Klasa 8. Podstawa programowa 2024

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>1. Wojna obronna Polski</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.potencjały militarne Polski i Niemiec</p> <p>2.atak niemiecki na Polskę</p> <p>3.atak sowiecki na Polskę</p> <p>4.przebieg wojny obronnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1 września 1939 r., 17 października 1939 r. zna postaci Polaków związanych z wojną obronną 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie wojna obronna wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny obronnej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje potencjały militarne Polski i Niemiec we wrześniu 1939 r. wskazuje na mapie główne punkty oporu Polaków we wrześniu 1939 r. omawia przebieg działań militarnych we wrześniu 1939 r. 	<ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny i dostrzega skutki wkroczenia Niemców i Sowieców na ziemie polskie 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia bilans wojny obronnej Polski

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>2. Działania wojenne w latach 1939–1941</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.tzw. dziwna wojna na Zachodzie</p> <p>2.wojna zimowa i zajęcie państw bałtyckich przez ZSRS</p> <p>3.agresja Niemiec na kraje skandynawskie</p> <p>4.bitwa o Anglię</p> <p>5.działania wojenne w Afryce</p> <p>6.atak Niemiec na ZSRS</p> <p>7.japoński atak na Pearl Harbour</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1940 r., 1941 r. wymienia podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: plan „Barbarossa”, dziwna wojna, wojna zimowa, bitwa o Atlantyk opisuje przebieg ofensywy niemieckiej w Europie Zachodniej opisuje okoliczności wojny zimowej i przyłączenia nowych terenów przez ZSRS omawia przebieg bitwy o Anglię omawia przebieg konfliktu na kontynencie afrykańskim 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie przebieg działań wojennych w latach 1939–1941 wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do wojny charakteryzuje okoliczności agresji niemieckiej na Związek Radziecki 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem działań wojennych w latach 1939–1941 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia politykę Niemiec i ZSRR w latach 1939–1941

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>3. Polityka Niemiec w okupowanej Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1.okupacja niemiecka w Europie Wschodniej i Zachodniej</p> <p>2.postawy względem okupantów</p> <p>3.Holokaust</p> <p>4.powstanie w getcie warszawskim</p> <p>5.Polacy wobec Holokaustu</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: styczeń 1942 r., kwiecień 1943 r. zna postaci: Irena Sendlerowa, Jan Karski, Janusz Korczak, Mordechaj Anielewicz 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: pacyfikacja, kolaboracja, dywersja, sabotaż, Holokaust, obóz zagłady, obóz koncentracyjny, eksterminacja, getto, Żegota, ŻOB, łapanka 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje okupację niemiecką na terenie Europy Zachodniej i Wschodniej opisuje postawy władz krajów okupowanych wobec władz niemieckich 	<ul style="list-style-type: none"> omawia politykę wyniszczenia stosowaną przez nazistów wobec Żydów, Romów i Słowian 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega, na czym polega wyjątkowość zagłady Żydów, której Niemcy dokonali na ziemiach polskich docenia poświęcenie rodziny Ulmów i innych rodzin polskich wspomagających ludność żydowską

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>4. Wielka koalicja i przełom na frontach</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.początki wielkiej koalicji i <i>Karta atlantycka</i> 2.niemieckie klęski na froncie wschodnim 3.walki w Afryce i lądowanie we Włoszech 4.konferencja w Teheranie 5.lądowanie w Normandii 6.walki na Dalekim Wschodzie 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: sierpień 1941 r., czerwiec 1942 r., listopad 1943 r., 6 czerwca 1944 r. • zna postaci: Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, Bernard Montgomery, Dwight Eisenhower 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: alianci, drugi front, kamikaze • wymienia chronologicznie podstawowe wydarzenia związane z przebiegiem wojny • wymienia postanowienia konferencji teherańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny powstania koalicji antyhitlerowskiej • wskazuje na mapie główne bitwy i kierunki działań wojennych w Europie, Afryce i na Dalekim Wschodzie w latach 1942–1945 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia główne postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> • wyjaśnia, kiedy i gdzie doszło do przełomów na frontach wojny, od których rozpoczęła się klęska państw osi 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wydarzenia wojenne z lat 1942–1944 • ocenia postanowienia konferencji w Teheranie z perspektywy interesu Polski

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>5. Klęska państw osi i zakończenie II wojny</p> <p>Zagadnienia: 1. postanowienia konferencji wielkiej trójki w Jałcie i Poczdamie 2. upadek Berlina 3. koniec wojny na Dalekim Wschodzie</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 8 maja 1945 r., 6 sierpnia 1945 r., 2 września 1945 r. zna postaci: Stalin, Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, marszałkowie sowieccy Koniew i Żukow 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie kapitulacja wie, co wydarzyło się w Hiroszynie i Nagasaki wymienia przyczyny klęski państw osi 	<ul style="list-style-type: none"> omawia postanowienia konferencji w Jałcie i Poczdamie, ze szczególnym uwzględnieniem sprawy polskiej omawia wydarzenia na frontach w latach 1944–1945 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wydarzenia polityczno-militarne rozgrywające się u schyłku II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie użycia bomb atomowych ocenia postanowienia konferencji wielkiej trójki
<p>6. Polska pod okupacją niemiecką</p> <p>Zagadnienia: 1. okupacja niemiecka na terenach wcielonych do Rzeszy 2. okupacja niemiecka na terenach Generalnego Gubernatorstwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1939 r., 1945 r. zna postać Hansa Franka wymienia miejsca zbrodni hitlerowskich wymienia najstraszniejsze katownie nazistowskie wymienia ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: folkslista, akcja „AB”, pacyfikacja, gestapo, wysiedlenia, wywłaszczenie, okupacja opisuje życie codzienne Polaków w czasach okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejsca zbrodni hitlerowskich; wskazuje na mapie ziemie wcielone do Rzeszy i ziemie, z których utworzono Generalne Gubernatorstwo wskazuje linię podziału ziem polskich w 1939 r. porównuje okupację niemiecką na różnych terenach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje metody stosowane przez nazistów wobec Polaków oraz wie, jaki był ich cel 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia zbrodnie niemieckie z okresu II wojny światowej na ziemiach polskich

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>7. Polska pod okupacją sowiecką</p> <p>Zagadnienia: 1.okupacja sowiecka – represje 2.zbrodnia katyńska i kłamstwo katyńskie</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1940 r. zna postaci: Janina Antonina Lewandowska, Stalin wymienia miejsca masowych egzekucji polskich oficerów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: zbrodnia katyńska, łagier, zsyłka, deportacja wymienia cele i metody sowieckiej polityki okupacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje tereny przyłączone do ZSRS wskazuje miejsca masowych egzekucji polskich oficerów charakteryzuje zbrodnię katyńską omawia cele sowieckiej polityki okupacyjnej i metody, które stosowały władze, aby je osiągnąć 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje polityczne dążenia i sposoby działania okupantów niemieckiego i sowieckiego oraz wymienia podobieństwa i różnice między nimi 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje, na czym polegało kłamstwo katyńskie

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>8. Władze polskie na uchodźstwie</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.rząd RP na uchodźstwie 2.Armia Polska w ZSR 3.udział Polaków w walkach na zachodzie Europy, Bliskim Wschodzie i w Afryce 4.układ Sikorski–Majski 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 30 lipca 1941 r., kwiecień 1943 r. • zna postaci: Władysław Raczkiewicz, Władysław Sikorski, Iwan Majski, Stanisław Mikołajczyk, Tomasz Arciszewski, Kazimierz Sosnkowski, Tadeusz Komorowski, Władysław Anders, Stanisław Sosabowski, Stanisław Maczek, Stanisław Skalski • wymienia członków rządu polskiego na uchodźstwie • wymienia polskie okręty wojenne biorące udział w II wojnie światowej oraz zna ich osiągnięcia • wymienia główne polskie formacje zbrojne, które walczyły z Niemcami po stronie aliantów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Rada Narodowa, dywizjon, brygada • wskazuje na mapie ważniejsze miejsca bitew • wymienia członków rządu polskiego na uchodźstwie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, w jakich okolicznościach utworzono polski rząd na uchodźstwie • przedstawia osiągnięcia jednostek polskich na frontach II wojny światowej • wyjaśnia, dlaczego stosunek aliantów do sprawy polskiej podlegał przemianom 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje stosunki polsko-sowieckie od września 1939 do lipca 1943 r. • charakteryzuje działalność Polaków poza granicami kraju w okresie wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postanowienia układu Sikorski–Majski

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia miejsca ważniejszych bitew stoczonych przez polskie oddziały po stronie aliantów 				
9. Polskie Państwo Podziemne Zagadnienia: 1. działalność cywilnego pionu Polskiego Państwa Podziemnego 2. działalność wojskowego pionu Polskiego Państwa Podziemnego 3. działalność politycznego pionu Polskiego państwa Podziemnego	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 14 lutego 1942 r. zna postaci: Jan Bytnar, Tadeusz Zawadzki, Henryk Dobrzański, Cyryl Ratajski, Jan Piekalkiewicz, Jan Stanisław Jankowski, Stefan Grot-Rowecki, Michał Karaszewicz-Tokarzewski, Witold Pilecki, Jan Piwnik, Jan Nowak-Jeziorański, Elżbieta Zawacka wymienia najważniejsze ugrupowania polityczne działające w warunkach konspiracyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Szare Szeregi, akcja „N”, Delegat Rządu na Kraj, V-2, cichociemni rozwija skróty: ZWZ, SZP, AK, BCh omawia metody oporu, które stosowali Polacy wobec niemieckiego okupanta opisuje strukturę Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje instytucje i organizacje, które tworzyły Polskie Państwo Podziemne omawia działalność najważniejszych ugrupowań politycznych działających w warunkach konspiracyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działalność poszczególnych organów Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia funkcjonowanie i osiągnięcia Polskiego Państwa Podziemnego
10. Ziemia polskie w latach 1943–	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1944 r. zna postaci: Stepan Bandera, Wanda 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie zbrodni wołyńskiej rozwija skróty: PPR, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie działania i w jakim celu podjął Stalin, by stworzyć na 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki polsko-ukraińskie w czasach II 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny, z powodu których konflikt polsko-ukraiński przyjął

AUTORZY: Marcin Markowicz, Olga Pytlińska-Markowicz

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>1944</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polska Partia Robotnicza i Gwardia Ludowa 2. powstanie KRN 3. Ludowe Wojsko Polskie i powstanie Armii Ludowej 4. zbrodnia wołyńska 5. powstanie PKWN i Rządu Tymczasowego 	<p>Wasilewska, Zygmunt Berling</p>	<p>GL, AL, KRN, PKWN</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności powstania 1 Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki • wymienia powody konfliktu polsko-ukraińskiego w Małopolsce Wschodniej 	<p>ziemiach polskich nowy ośrodek władzy</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Wołyń 	<p>wojny światowej</p>	<p>tak krwawą formę</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia działania komunistów na ziemiach polskich w latach 1943–1944
<p>11. Powstanie warszawskie</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. plan „Burza” 2. przyczyny wybuchu i przebieg powstania warszawskiego 3. losy ludności cywilnej w trakcie powstania 4. skutki powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1 sierpnia 1944 r., 2 października 1944 r. • zna postaci: gen. Tadeusz Bór-Komorowski, płk. Antoni Monter-Chruściel, Jan Stanisław Jankowski, gen. Erich von dem Bach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: plan „Burza”, godzina „W” • omawia zbrodnie nazistowskie dokonane na ludności cywilnej i żołnierzach polskich w trakcie powstania i po jego zakończeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cele i formy realizacji planu „Burza”, z uwzględnieniem przyczyny wybuchu powstania warszawskiego • opisuje przebieg działań zbrojnych podczas powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postawę aliantów zachodnich i Stalina wobec walczącej Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje uproszczonej oceny skutków i znaczenia powstania

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	<p>Henryk Dobrzański, Cyryl Ratajski, Jan Piekalkiewicz, Jan Stanisław Jankowski, Stefan Grot-Rowecki, Michał Karaszewicz-Tokarzewski, Witold Pilecki, Jan Piwnik, Jan Nowak-Jeziorański, Elżbieta Zawacka, Stepan Bandera, Wanda Wasilewska, Zygmunt Berling, Stalin, gen. Erich von dem Bach, Hans Frank</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia polskie okręty wojenne biorące udział w II wojnie światowej oraz zna ich osiągnięcia 		<ul style="list-style-type: none"> omawia zbrodnie nazistowskie i sowieckie dokonane na ludności cywilnej i żołnierzach polskich omawia cele sowieckiej i nazistowskiej polityki okupacyjnej oraz wskazuje, jakie metody stosowały władze okupacyjne, by je osiągnąć 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego stosunek aliantów do sprawy polskiej podlegał przemianom 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje, na czym polegało kłamstwo katyńskie dokonuje uproszczonej oceny skutków i znaczenia powstania warszawskiego
<p>12.Skutki II wojny światowej</p> <p>Zagadnienia: 1.bilans II wojny światowej 2.powstanie ONZ</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1945 r. wie, jak zostały ukarane osoby odpowiedzialne za zbrodnie wojenne umie wskazać skutki II 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa odgrywające kluczową rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ opisuje warunki, w jakich żyli ludzie 	<ul style="list-style-type: none"> rozdzieli i wymienia skutki polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakim celu powstało ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje bilansu skutków II wojny światowej

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	wojny światowej	w Europie po zakończeniu wojny			
13.Początki zimnej wojny Zagadnienia: 1.rozpad koalicji antyhitlerowskiej 2.powstanie NATO i Układu Warszawskiego 3.zimna wojna 4.podział Niemiec 5.wojna koreańska	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1949 r., 1950–1953 zna postaci: Henry Truman, Konrad Adenauer, George C. Marshall podaje nazwy sojuszu wojskowego, który łączyły Stany Zjednoczone i ich partnerów oraz sojuszu łączącego ZSRS i kraje mu podporządkowane 	<ul style="list-style-type: none"> wie, co oznaczają skróty: NATO, RWPG, RFN, NRD rozumie pojęcia: doktryna powstrzymywania, plan Marshalla, żelazna kurtyna, Układ Warszawski, wyścig zbrojeń, zimna wojna, imperializm, propaganda, blok wschodni, blok zachodni, blokada Berlina opisuje okoliczności rozpadu koalicji antyhitlerowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i wskazuje na mapie państwa wchodzące w skład bloków wschodniego i zachodniego omawia konsekwencje rozpadu koalicji antyhitlerowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje okoliczności, które doprowadziły do podziału Niemiec omawia wydarzenia związane z wojną koreańską 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje kształtowanie się nowego układu sił politycznych na świecie po II wojnie światowej
14.Powojenna Polska Zagadnienia: 1.nowe granice Polski	<ul style="list-style-type: none"> wie, które ziemie należały do II RP, lecz nie znalazły się w powojennych granicach Polski, oraz potrafi wskazać je na 	<ul style="list-style-type: none"> umie wymienić skutki II wojny światowej dla ziem polskich rozumie pojęcia: repatriacja, terytorium pojańtańskie, 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje trudności życia codziennego w powojennej Polsce omawia proces podporządkowywania polskiej gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje bilansu skutków II wojny światowej na ziemiach polskich

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2.skutki społeczne i gospodarcze II wojny światowej na ziemiach polskich 3.reforma rolna i nacjonalizacja na ziemiach polskich	mapie • wymienia podstawowe problemy życia codziennego, z jakimi spotykali się Polacy tuż po zakończeniu wojny	nacjonalizacja, bitwa o handel • wymienia czynniki, które wpłynęły na zmianę struktury narodowościowej w Polsce	władzy komunistycznej • omawia zmiany terytorialne i demograficzne na ziemiach polskich po 1945 r.	• charakteryzuje życie ludności polskiej na Kresach Wschodnich	
15. Tworzenie podstaw władzy komunistycznej w Polsce Zagadnienia: 1.powstanie TRJN 2.komunistyczny aparat represji	• zna daty: 1945 r., 1946 r., 1947 r. • zna postaci: Stanisław Mikołajczyk, Bolesław Bierut, Władysław Gomułka, Edward Osóbka-Morawski, Józef Cyrankiewicz	• rozumie pojęcia: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), безпеaka, proces szesnastu, Ludowe Wojsko Polskie, obława augustowska, referendum, PSL, PZPR	• omawia działania Polaków mające na celu niedopuszczenie do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów	• charakteryzuje główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów	• dokonuje oceny działań komunistów mających na celu zniewolenie Polski
3.referendum w 1946 r. 4.wybory w 1947 r.	• wymienia główne etapy przejmowania rządów w Polsce przez komunistów	• wyjaśnia, w jaki sposób Polacy starali się nie dopuścić do przejęcia pełnej kontroli nad Polską przez komunistów • wyjaśnia, w jaki sposób komuniści zapewnili sobie pełnię			

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		władzy			
<p>16.Różne koncepcje walki z władzą komunistyczną</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.nastroje społeczne wśród ludności polskiej po II wojnie światowej 2.podziemie niepodległościowe 3.działalność Kościoła katolickiego 4.Polacy na emigracji 	<ul style="list-style-type: none"> • zna postaci: Stefan Wyszyński, Jan Nowak-Jeziorański, Hieronim Dekutowski „Zapora”, Danuta Siedzikówna „Inka”, Jan Rodowicz „Anoda”, Witold Pilecki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa, amnestia • omawia rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje losy żołnierzy podziemia niepodległościowego • wyjaśnia, w jakim celu władze ogłaszały amnestie dla żołnierzy podziemia niepodległościowego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę władz polskich na uchodźstwie po II wojnie światowej • charakteryzuje pozycję i rolę polskiego Kościoła katolickiego po II wojnie światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje postawy Polaków wobec władzy komunistycznej
<p>17.Stalinizm w Polsce</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ramy czasowe stalinizmu i sowietyzacja armii polskiej 2.terror stalinowski 	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1952 r. • zna postaci: August Emil Fieldorf „Nil”, Konstanty Rokossowski, Bolesław Bierut, Aleksander Zawadzki, Józef Cyrankiewicz 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: stalinizm, procesy pokazowe, безпеaka, indoktrynacja, propaganda, wróg ludu, ZMP, kolektywizacja • wyjaśnia, czym był system totalitarny 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasady działania komunistycznej gospodarki • porównuje system rządów w Polsce i ZSRS 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę propagandy w kształtowaniu społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu stalinowskiego na ziemiach polskich

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
3.indoktrynacja i propaganda komunistyczne 4.konstytucja PRL		<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakim celu rządzący stosowali propagandę i indoktrynowali młodzież 			
18.Za żelazną kurtyną Zagadnienia: 1.państwa europejskie pod wpływem ZSRS 2.destalinizacja 3.powstanie węgierskie i Praska Wiosna	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1953 r., 1956 r., 1968 r. zna postaci: Nikita Chruszczow, Imre Nagy, Aleksander Dubczek wymienia państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: inwigilacja, sowietyzacja, destalinizacja, odwilż, Praska Wiosna wyjaśnia, jakie znaczenie dla tzw. odwilży miała śmierć Stalina i działalność Chruszczowa 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwa pozostające pod wpływem komunizmu po 1945 r. opisuje wydarzenia związane z rewolucją węgierską i Praską Wiosną 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyczyny i skutki rewolucji węgierskiej i Praskiej Wiosny porównuje okres stalinizmu w państwach znajdujących się za żelazną kurtyną 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje cechy charakterystyczne dla ustroj krajów znajdujących się w sowieckiej strefie wpływów
19.Bliski Wschód – konflikty arabsko-izraelskie Zagadnienia: 1.narodziny syjonizmu i okres międzywojenny 2.powstanie państwa	<ul style="list-style-type: none"> zna daty 1948 r., 1993 r. zna postaci: Jasir Arafat, Icchak Rabin 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: syjonizm, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), autonomia wymienia przyczyny powstania syjonizmu wyjaśnia, dlaczego Palestyna jest zaliczana do najbardziej zapalnych 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać na mapie: państwo Izrael, obszar Palestyny, Półwysep Synaj, Egipt, Wzgórza Galon, Syrię, Jordanię i Liban opisuje, jak doszło do powstania państwa Izrael 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje stosunki Izraela z sąsiednimi państwami 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sytuację polityczną Izraela i Palestyny po II wojnie i w czasach współczesnych

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Izrael 3.konflikt palestyński		regionów Bliskiego Wschodu			
20.Rywalizacja Stanów Zjednoczonych i ZSRS Zagadnienia: 1.zaostrenie zimnej wojny 2.kryzys kubański 3.kryzys berliński 4.wojna w Wietnamie i Afganistanie	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1959 r., 1962 r. zna postaci: Fidel Castro, Nikita Chruszczow wymienia przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odprężenie, kryzys kubański, mur berliński opisuje formy rywalizacji wielkich mocarstw w okresie zimnej wojny 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać przyczyny i potencjalne skutki kryzysu kubańskiego wyjaśnia, czym było i jak się przejawiało odprężenie w stosunkach międzynarodowych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyczyny wojen w Wietnamie i Afganistanie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny i skutki zimnowojennej rywalizacji USA i ZSRS
21.Daleki Wschód – Chiny i Japonia Zagadnienia: 1.komunizm w Chinach 2.Japonia po II wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1949 r., 1959 r., 1966–1976 zna postać Mao Zedonga umie wskazać na mapie Chiny i Japonię 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Kuomintang, ChRL, maoizm, wielki skok, rewolucja kulturalna, Tiananmen, azjatycki tygrys 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje stosunki japońsko-amerykańskie po 1945 r. 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, jak układały się stosunki pomiędzy ChRL a ZSRS po 1949 r. wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Chinach 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje oceny rządów komunistów w Chinach
22.Proces integracji europejskiej Zagadnienia: 1.przyczyny i początki	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1951 r., 1957 r., 1993 r., 2004 r. zna postaci: Jean Monnet, Konrad 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia etapy powstawania UE wyjaśnia skróty UE i EWWiS 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje etapy powstawania UE wskazuje na mapie Europy kraje 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje okoliczności powstania UE analizuje proces 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega szanse wynikające z powstania UE ocenia skutki powstania

AUTORZY: Marcin Markowicz, Olga Pytlińska-Markowicz

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>procesu integracji europejskiej</p> <p>2.powstanie Unii Europejskiej i etapy jej rozszerzania</p> <p>3.główne organy Unii Europejskiej</p>	<p>Adenauer, Robert Schuman</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne organy UE i ich funkcje oraz podaje przyczyny jej powstania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest wspólny rynek i co jest podstawowym celem działalności UE 	<p>członkowskie UE</p>	<p>powstawania i rozszerzania się UE</p>	<p>UE</p>
<p>23.Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX wieku</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1.narodziny społeczeństwa konsumpcyjnego</p> <p>2.rewolucja obyczajowa i bunt młodzieżowy z 1968 r.</p> <p>3.amerykanizacja kultury</p> <p>4.reforma Kościoła katolickiego</p> <p>5.Społeczeństwo informacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1968 r. zna postać Elvisa Presleya zna zespół The Beatles wymienia postanowienia Soboru Watykańskiego II 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: państwo opiekuńcze, społeczeństwo konsumpcyjne, społeczeństwo informacyjne, ruch hipisowski, punk, rock and roll, feminizm, kraje Trzeciego Świata, internet, amerykanizacja, globalizacja, Sobór Watykański II, laicyzacja 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przemiany społeczne i kulturowe, jakie nastąpiły u schyłku lat 50. i w latach 60. i 70. 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje proces przemian społecznych w krajach Zachodu, za żelazną kurtyną i w krajach Trzeciego Świata 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zjawiska amerykanizacji i globalizacji
<p>24.Postalinowska</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1956 r. 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> umie wskazać na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia działania Gomułki

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>odwilż i mała stabilizacja</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1.odwilż po śmierci Stalina</p> <p>2.wydarzenia poznańskiego czerwca i Października 1956 r.</p> <p>3.czas małej stabilizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna postaci: Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz, Edward Ochab wymienia zjawiska świadczące o odwilży w Polsce 	<p>odwilż, mała stabilizacja, poznański czerwiec, rehabilitacja, aparat partyjny, ZOMO, SB, list otwarty, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, Układ Warszawski</p>	<p>Poznań</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak doszło do wystąpień w czerwcu 1956 r. oraz jakie były ich przebieg i konsekwencje 	<p>zjawiska świadczące o odwilży na ziemiach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje życie codzienne w czasach Gomułki 	
<p>25.Konflikt państwa z Kościołem</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1.czas odwilży i złagodzenie polityki wobec Kościoła katolickiego</p> <p>2.zaostrzenie kursu wobec Kościoła na początku lat 60.</p> <p>3.pojednanie biskupów polskich i niemieckich</p>	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1965 r., 1966 r. zna postać Stefana Wyszyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: odwilż, Milenium, Tysiąclecie opisuje przejawy złagodzenia polityki antykościelnej w czasach odwilży 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, na czym polegało zaostrzenie polityki władz wobec Kościoła na początku lat 60. omawia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje spór wokół obchodów Milenium państwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich dla pojednania polsko-niemieckiego po II wojnie światowej ocenia rolę Kościoła w podtrzymywaniu oporu przeciwko komunistycznej władzy w Polsce

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
4.obchody Milenium w Polsce					
26.Bunty społeczne w latach 1968 i 1970 Zagadnienia: 1.wystąpienia studenckie i robotnicze za rządów Gomułki 2.upadek rządów Gomułki	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1968 r., 1970 r. zna postaci: Zbigniew Godlewski, Edward Gierek, Stefan Kisielewski 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie polityka antysyjonistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny i skutki wystąpień z 1968 r. i 1970 r. 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntu studenckiego z 1968 r. i robotniczego z 1970 r. charakteryzuje konsekwencje tych wystąpień 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia rządy Gomułki

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>27.PRL pod rządami Edwarda Gierka</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.rozwoj gospodarki w czasach Gierka i podłoże tego rozwoju 2.umocnienie władzy PZPR 3.otwarcie na Zachód i sukcesy sportowe Polski z lat 70. 4.wystąpienia robotnicze w 1976 r. i ich podłoże oraz skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę 1976 r. • zna postaci: Edward Gierek, Kazimierz Górski, Ryszard Szurkowski, Wojciech Fibak, Irena Szewińska, Mirosław Hermaszewski 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zmiany, które nastąpiły w życiu codziennym Polaków w czasach rządów Gierka • wyjaśnia, na czym opierała się polityka gospodarcza Polski za rządów Gierka • opisuje sukcesy sportowe Polaków w okresie PRL 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny i wymienia skutki wystąpień z 1976 r. • opisuje rozwój gospodarczy PRL za czasów Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega podobieństwa i różnice w przyczynach buntów z 1956, 1968, 1970 i 1976 r. • dostrzega długofalowe konsekwencje polityki gospodarczej Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje politykę Gierka i Gomułki ze szczególnym uwzględnieniem działań władzy wobec protestujących • ocenia rządy Gierka
<p>28.Narodziny opozycji politycznej</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.powstanie i działalność KOR 2.aktywizacja i działalność opozycji 3.represjonowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1978 r., 1979 r. • zna postaci czołowych opozycjonistów • podaje przykłady twórców ograniczanych przez cenzurę • wymienia metody, których SB używała do prześladowania 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: cenzura, bibuła, drugi obieg, KOR, WZZ • omawia, w jaki sposób starano się łamać monopol wydawniczy władzy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady działań opozycji, które miały wesprzeć represjonowanych robotników, uczestników protestów w czerwcu 1976 r. • omawia twórczość pisarzy cenzurowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego tak istotne było złamanie monopolu wydawniczego państwa komunistycznego • charakteryzuje metody, których SB używała do prześladowania opozycjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie wyboru Polaka Karola Wojtyły na tron papieski

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
opozycji 4.wybór Jana Pawła II	opozycjonistów				
29.Rewolucja Solidarności 1980–1981 Zagadnienia: 1.narodziny NSZZ „Solidarność” 2.gospodarka w kryzysie	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1980 r., 1981 r. zna postaci: Lech Wałęsa, Wojciech Jaruzelski, Leonid Breżniew, Ryszard Kukliński 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: MKS, NSZZ „Solidarność”, porozumienia sierpniowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejscowości, w których doszło do podpisania porozumień między władzą a MKS-ami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jakie miały konsekwencje porozumienia sierpniowe charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia wydarzenia 1980 i 1981 r.
30.Stan wojenny w Polsce Zagadnienia: 1.przyczyny wprowadzenia stanu wojennego 2.rodzaje represji stosowane przez władzę w okresie stanu wojennego 3.opór społeczny w okresie stanu wojennego	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 13 grudnia 1981 r., 1983 r. zna postaci: Wojciech Jaruzelski, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Bogdan Borusewicz, Jerzy Popiełuszko, Grzegorz Przemyk, Czesław Kiszczak wymienia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: internowanie, stan wojenny, sankcje gospodarcze, pacyfikacja omawia przykłady represji, jakie spadły na opozycję w czasie stanu wojennego omawia wydarzenia związane z pacyfikacją kopalni „Wujek” 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Katowice omawia najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje najważniejsze ograniczenia praw obywatelskich wynikające z wprowadzenia na obszarze Polski stanu wojennego charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie wręczenia nagrody Nobla Lechowi Wałęsie w 1983 r. ocenia, czy słusznie stan wojenny uważany jest za kontrowersyjne wydarzenie w historii Polski

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
31.Upadek PRL i narodziny III RP Zagadnienia: 1.ostatnie lata PRL 2.okrągły stół 3.wybory parlamentarne w 1989 r. 4.rządy Tadeusza Mazowieckiego 5.narodziny III RP	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: czerwiec 1989 r., 1990 r. zna postaci: Ryszard Kaczorowski, Lech Wałęsa, Tadeusz Mazowiecki, Jacek Kuroń, Adam Michnik, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Aleksander Kwaśniewski, Leszek Miller 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: okrągły stół, wybory powszechne omawia okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole wymienia najważniejsze osoby biorące udział w obradach okrągłego stołu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne postanowienia podjęte podczas obrad okrągłego stołu opisuje rządy Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wyniki i skutki wyborów parlamentarnych w czerwcu 1989 r. charakteryzuje okoliczności, które doprowadziły do rozpoczęcia rozmów przy okrągłym stole 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega znaczenie wydarzeń 1989 r. dla kształtowania III RP
32.III Rzeczpospolita Zagadnienia: 1.przemiany w życiu politycznym w Polsce w latach 90. i w pierwszej dekadzie XXI w. 2.Konstytucja RP z 1997 r. 3.wejście Polski do UE	<ul style="list-style-type: none"> zna daty: 1990 r., 1991 r., 1997 r. zna postaci: Jan Olszewski, Aleksander Kwaśniewski, Lech Wałęsa, Hanna Suchocka, Bronisław Komorowski, Lech Kaczyński 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: lustracja, SLD, PSL, PiS, PO wymienia najważniejsze zmiany wprowadzone przez rząd Tadeusza Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zmiany na polskiej scenie politycznej na początku lat 90. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przemiany ustrojowe w latach 1989–1997 charakteryzuje najważniejsze treści zawarte w Konstytucji III RP 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przemiany obozu politycznego wywodzącego się z Solidarności
33.Przemiany	<ul style="list-style-type: none"> zna datę 1989 r. zna postaci: Leszek 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: gospodarka rynkowa, 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sytuację gospodarczą Polski 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje modele gospodarki polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje, dlaczego Polska pod koniec XX w. wciąż

Zagadnienia z podstawy programowej	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>gospodarczo-społeczne w Polsce po 1989 r.</p> <p>Zagadnienia: 1.reformy gospodarki III RP 2.koszty społeczne reform 3.życie kulturalne i edukacja w III RP</p>	<p>Balcerowicz, Wisława Szymborska, Andrzej Wajda, Roman Polański, Krzysztof Kieślowski</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r. 	<p>restrukturyzacja, prywatyzacja, inflacja</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał plan Balcerowicza • wskazuje trudności, jakie pojawiły się w trakcie realizacji planu Balcerowicza 	<p>w momencie przejęcia rządów przez gabinet Tadeusza Mazowieckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przykłady pozytywnych i negatywnych zmian w życiu Polaków po 1989 r. 	<p>przed i po 1989 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje życie kulturalne III RP 	<p>znajdowała się na niższym poziomie rozwoju gospodarczego niż kraje zachodnie</p>
<p>34.Polska w NATO i Unii Europejskiej</p> <p>Zagadnienia: 1.kierunki polskiej polityki zagranicznej 2.znaczenie i konsekwencje opuszczenia ziem polskich przez Armię Rosyjską</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna daty: 1999 r., 2004 r. • zna postaci: Jan Nowak-Jeziorański, Zbigniew Brzeziński • wymienia sąsiadów III RP 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Trójkąt Weimarski; Trójkąt Wyszehradzki, Grupa Wyszehradzka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie sąsiadów III RP, członków Trójkąta Weimarskiego, Trójkąta Wyszehradzkiego i Grupy Wyszehradzkiej • omawia główne etapy integracji Polski ze strukturami NATO • omawia główne etapy integracji Polski z UE 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega znaczenie i konsekwencje opuszczenia Polski przez wojska rosyjskie • charakteryzuje stosunki Polski z nowymi sąsiadami 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia politykę zagraniczną III RP